

Національний транспортний університет	ВКЗ «СУЧАСНА ДИСКУРСОЛОГІЯ: ШКОЛИ, МЕТОДИ, МЕТОДИКИ» ОПП: «ФІЛОЛОГІЯ (ГЕРМАНСЬКІ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ (ПЕРЕКЛАД ВКЛЮЧНО), ПЕРША – АНГЛІЙСЬКА)» Рівень вищої освіти – Другий (магістерський) Семестр: 2-й семестр навчального року Рік: 1-й рік підготовки. Дні занять, час занять, аудиторія: Згідно розкладу. Перейдіть за посиланням: http://www.ntu.edu.ua/studentam/rozklad/
Лекції веде (ПП)	Доктор філол. наук, професорка Леміш Наталія Євгенівна
Контактна інформація	електронна пошта: lemish1972@gmail.com телефон кафедри: (044) 285 – 20 –70
Аудиторія	516, НБК Національного транспортного університету за адресою: 01103, Україна, м. Київ, вул. М. Бойчука, 42
Час консультацій	Згідно графіку консультацій
Практичні заняття веде (ПП)	Доктор філол. наук, професорка Леміш Наталія Євгенівна
Контактна інформація	електронна пошта: lemish1972@gmail.com телефон кафедри: (044) 285 – 20 –70
Аудиторія	516, НБК Національного транспортного університету за адресою: 01103, Україна, м. Київ, вул. М. Бойчука, 42
Час консультацій	Згідно графіку консультацій

Анотація курсу

Навчальна дисципліна «Сучасна дискурсологія: школи, методи, методики» покликана допомогти студенту отримати знання основних шкіл, напрямів, методів та методик дослідження дискурсу; проблематику основних напрямів досліджень дискурсу; визначати видатних постатей лінгвістичної науки, що займаються дискурс-аналізом.

Опанувавши поданий матеріал, студенти повинні **вміти**: характеризувати школи, напрями, методи та методики дискурс аналізу; розрізняти специфіку та проблеми різних напрямів таких досліджень, їх представників та коло їхніх наукових інтересів; логічно та аргументовано викладати проблематику сучасних напрямів дослідження дискурсу, давати визначення основних понять, характеризувати дослідження провідних учених; синтезувати знання, отримані з попередніх теоретичних і практичних курсів, для характеристики та аналізу мовних явищ; аналізувати відрізки дискурсу з використанням відповідних методів та методик (окремо і комплексно), та обґрунтовувати правомірність свого вибору.

Мати навички:

- аналізу дискурсу відповідно до обраних методів та матеріалу;
- донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду

- в галузі професійної діяльності;
- до подальшого навчання з високим рівнем автономності.

Міждисциплінарні зв'язки:

Пререквізити: Вступ до мовознавства та основи мовної комунікації, вступ до перекладознавства,

Постреквізити: магістерська кваліфікаційна робота

Програма навчальної дисципліни складається з таких модулів:

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Прагмалінгвістичні теорії та методики дослідження дискурсу

Тема 1. Аналіз дискурсу відповідно кооперативних принципів та імплікатур Г.П. Грайса

Тема 2. Концепція обличчя та ввічливості

Тема 3. Теорія мовленнєвих актів

Змістовий модуль 2. Методики дослідження розмовного дискурсу

Тема 4. Конверсаційний аналіз

Тема 5. Інтеракційна соціолінгвістика

Модуль 2

Змістовий модуль 3. Наративний аналіз дискурсу

Тема 6. Традиційні та альтернативні методи дослідження наративів

Змістовий модуль 4. Критичний дискурс-аналіз

Тема 7. Дискурс-аналіз Нормана Фейркло

Тема 8. Соціокогнітивна теорія Тойна ван Дейка

Тема 9. Соціоісторичний дискурс-аналіз Рут Водак

Методи контролю:

- поточний контроль (усні та письмові опитування, тестування, перевірка виконаного індивідуального завдання, презентацій, групових проектів, модульні контрольні роботи, тощо);
- підсумковий контроль (залік).

Джерела для вивчення курсу —

Електронний ресурс бібліотеки НТУ <http://lib.ntu.edu.ua/catalog/login.html>.

Робоча програма дисципліни. Підручники. Методичні вказівки до виконання практичних робіт та самостійної роботи.

Оцінювання

Підсумкова оцінка вивчення курсу розраховується з використанням наступних категорій

Поточне, підсумкове тестування та самостійна робота (максимальна кількість балів)						Залік	Підсумковий контроль (максимальна кількість балів)
Модуль 1			Модуль 2				
Виконання практичних завдань	Активність	Модульний контроль	Виконання практичних завдань	Активність	Модульний контроль		
1	2	3	4	5	6	8	9
Семестр II							
16	4	10	16	4	10	40	100

Критерії оцінювання http://vstup.ntu.edu.ua/pro_orhanizatsiyu_osvitnoho_protsestu.pdf.

Політика несвоєчасної здачі роботи. поточні та підсумкові контролю проводяться відповідно до встановлених деканатом графіків. У випадку неявки здобувача вищої освіти на контроль за поважних причин є можливість індивідуального проведення в узгоджений з викладачем термін за наявністю дозволу деканату.

Повторне складання екзамену у випадку отримання незадовільної оцінки допускається не більше двох разів: один раз – викладачу, другий – комісії, яка створюється деканом факультету.

Запізнені завдання. При здачі роботи без поважної причини пізніше встановленого терміну оцінка буде знижена на 10 %. Технічні проблеми (поломка обладнання, проблеми з друком) не є поважною причиною для несвоєчасної здачі роботи.

Політика переоцінки. Упродовж тижня після оголошення результатів поточного контролю здобувач освіти може звернутися до оцінювача за роз'ясненням і/або з незгодою щодо отриманої оцінки. У випадку незгоди з рішенням оцінювача щодо результатів семестрового контролю здобувач освіти може звернутися до оцінювача з незгодою щодо отриманої оцінки у день її оголошення. Перескладання семестрового контролю з метою підвищення позитивної оцінки не допускається.

Політика відвідування та / або активності. Відвідування навчальних занять є обов'язковим для здобувача освіти. Вільне відвідування лекційних занять можливе лише за дозволом декана факультету. Невиконання здобувачем освіти завдань, що визначені індивідуальним навчальним планом практичних, семінарських і лабораторних занять, через відсутність на заняттях є підставою для прийняття рішення про недопущення до семестрового контролю. За рішенням декана факультету буде надана можливість виконати пропущені завдання за індивідуальним графіком (але не пізніше, ніж до завершення семестрового контролю).

Плагіат, академічна доброчесність http://vstup.ntu.edu.ua/polozhennyantu_dobroch.pdf

Порушенням академічної доброчесності є:

- академічний плагіат;
- фальсифікація;
- списування;
- обман;
- хабарництво.

При проходженні контролю (поточного або підсумкового) особа, яка проходить контроль, не має права використовувати будь яку зовнішню (сторонню) допомогу. Якщо оцінювач

підозрює особу, що проходить контроль, у використанні недозволених допоміжних засобів, він має право запропонувати їй учинити дії, які б спростували підозру. У разі відмови, списування, використання недозволених допоміжних засобів чи зовнішньої допомоги (обману) результат оцінюється як «0» балів («незадовільно»).

Поведінка в аудиторії. Ноутбуки та портативні пристрої можна використовувати ВИКЛЮЧНО з навчальною метою за вказівкою викладача. Неправильне використання ноутбуків чи кишенькових пристроїв вважатиметься порушенням дисципліни, викладач має право ініціювати відповідні дії.

В аудиторії забороняється вживання їжі, напоїв (за винятком води). Студенти та викладачі повинні дотримуватися етичних норм поведінки.

Для студентів з обмеженими можливостями або особливими потребами слід звернутися до деканату та обговорити з викладачем питання організації навчання якомога раніше.

При виникненні у студента проблем зі здоров'ям, які можуть заважати навчання (напружені стосунки, посилене занепокоєння, вживання заборонених речовин, почуття слабкості, труднощі з концентрацією уваги та/або відсутність мотивації) слід звернутися до медичного пункту, що розташований в будівлі гуртожитку №3 за адресою вул. Бойчука, 36.

Свої скарги, пропозиції, зауваження та повідомлення про наявність конфліктних ситуацій в рамках освітніх програм здобувачі можуть надсилати електронною поштою за адресою: general@ntu.edu.ua, або скористатися скринькою довіри, яка розміщена при вході в університет. E-mail звернень до психологічної служби: philosophy@ntu.edu.ua.

Зв'язок з викладачем: Комунікації з викладачем відбуваються за допомогою електронної пошти, месенджерів Viber, Telegram, платформи Google Meet.

Рекомендована література:

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підруч. Київ : ВЦ «Академія», 2009. 376 с.
2. Бацевич Ф. С. Вступ до лінгвістичної прагматики : підруч. Київ : ВЦ «Академія», 2011. 304 с.
3. Дорошенко С. І. Загальне мовознавство : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 288 с.
4. Кочерган М. П. Загальне мовознавство : підруч. 3-тє вид. Київ : ВЦ «Академія», 2010. 464 с.
5. Зеленько А. С. Загальне мовознавство. Історія лінгвістичних вчень. Аспекти, методи, прийоми та процедури вивчення мови : посіб., 2-е вид., переробл. Луганськ : Альма-матер, 2002. 283 с.
6. Масенко Л. Нариси з соціолінгвістики. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2010. 243 с.
7. Перебийніс В. І. Статистичні методи для лінгвістів : посіб. Вид. 2, випр. і допов. Вінниця : Нова Книга, 2013. 176 с.
8. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями і проблеми. Київ, Полтава : Довкілля-К, 2008. 712 с.
9. Супрун Л. В. Загальне мовознавство. Практичні заняття, самостійна робота : навч. посіб. Київ : Знання, 2012. 335 с.
10. Філософські питання мовознавства. – К.: Наукова думка. 1972.
11. Хомський Н. Роздуми про мову. Львів: Ініціатива, 2000.